

Statens landbruksforvaltning
Postboks 8140 Dep
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref
200900894
200801833

Dato
01.07.2009

Fastsettelse av forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer og forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer

Landbruks- og matdepartementet har i går fastsatt endringer i forskrift 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer (rammeforskriften) og forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer (FAT-forskriften).

Forskriftsendringene trer i kraft 1. juli 2009, samtidig med at storfekjøtt tas ut av målprissystemet.

Forskriftsendringene har i det vesentlige vært beskrevet i høring av forskriftsendringer som følge av overgang fra målprisbasert til en volumbasert regulering for storfekjøtt, med høringsfrist 12. juni 2009. Endringene knyttet til individuelle tollnedsettelse for poteter som innsatsvare til produksjon av potetstivelse m.v. har vært særskilt beskrevet i en egen høring av endringer i FAT-forskriften, med høringsfrist 10. mars 2009. Departementet finner det hensiktsmessig å fastsette alle endringer i FAT-forskriften samlet.

Departementet vil i det videre redegjøre for endringsforskriftenes innhold, med bakgrunn i de innspill som ble mottatt i forbindelse med høringene av forskriftsutkastene. Endringene i rammeforskriften og FAT-forskriften som følge av overgangen til volummodell for storfekjøtt, blir behandlet samlet i kapittel 1. Øvrige endringer i FAT-forskriften, som knytter seg til individuelle tollnedsettelse for poteter

som innsatsvare til produksjon av potetstivelse m.v., blir behandlet særskilt i kapittel 2. Merknadene til alle endringer i FAT-forskriften er imidlertid samlet i kapittel 4. Merknadene til endringene i rammeforskriften fremgår av kapittel 3.

1. FORSKRIFTSENDRINGER SOM FØLGE AV OVERGANG FRA MÅLPRISBASERT TIL VOLUMBASERT REGULERING FOR STORFEKJØTT

1.1 Bakgrunn

Norge har forpliktelser etter WTO-avtalen om bruken av internstøtte i landbruket - AMS ("Aggregate Measurement of Support").¹ For at Norge skal kunne overholde disse forpliktelsene, er det nødvendig å gjennomføre endringer i markedsordningene fra 1. juli 2009, slik at AMS blir redusert.

I jordbruksoppgjøret 2009 ble avtalepartene enige om endringer i markedsordningen for storfekjøtt. Overføringen av storfekjøtt fra målprisbasert markedsregulering til volumbasert regulering av storfekjøtt ("volummodellen") får konsekvenser for regelverk som berører markedsregulering av storfekjøtt. Regelverket måtte derfor endres som følge av de nye premissene.

På denne bakgrunn sendte Landbruks- og matdepartementet den 22. mai 2009 utkast til endringer i rammeforskriften og FAT-forskriften på høring. Høringsfristen ble satt til 12. juni 2009.

Rammeforskriftens formål er å bidra til at Omsetningsrådets vedtak på viktige områder som forsynings-, mottaks- og informasjonsplikt, utformes på en slik måte at de i minst mulig grad påvirker konkurranseforholdene mellom ulike aktører eller grupper av aktører i markedet. Som en følge av overgangen til volummodell for storfekjøtt foreslo departementet endringer i rammeforskriftens bestemmelser om vedtak om mottaksplikt for kjøtt. Markedsregulator hadde tidligere ingen mottaksplikt på kjøtt fra uavhengige aktører. I forbindelse med omleggingen til en volumbasert modell for storfekjøtt, la avtalepartene imidlertid til grunn at slik mottaksplikt skal gjelde i de unntakssituasjonene der det åpnes for reguleringseksport. I tillegg foreslo departementet i høringen å presisere innholdet av informasjonsplikten.

Markedsregulering gjennom administrative tollnedsettelse for landbruksvarer reguleres av FAT-forskriften. Når storfekjøtt tas ut av målprissystemet fra 1. juli 2009, vil tollnedsettelse ikke lenger kunne administreres på grunnlag av bestemmelsene i kapittel 2 om generelle tollnedsettelse for jordbruksvarer under jordbruksavtalens målprissystem. Departementet fremla derfor forslag om et nytt kapittel 2a med nye

¹ Norge har i henhold til gjeldende WTO-avtale forpliktet seg til ikke å ha høyere AMS – gul handelsvriende støtte – enn kr 11 449 mill. per år.

bestemmelser for administrering av tollnedsettelse basert på føringene fra jordbruksforhandlingene 2009.

1.2 Høring av forslagene

1.2.1 *Innledning*

Høringsnotatet ble sendt til i alt 12 høringsinstanser. Departementet har mottatt høringsuttalelser fra til sammen 8 av disse, hvorav 5 ikke hadde merknader til de fremsatte forslagene. Uttalelsene er gjort tilgjengelige på departementets nettsider.

Inntrykket fra høringen er at departementets forslag til forskriftsendringer i det vesentlige er godt mottatt. Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund ("KLF") og Nortura SA ("Nortura") har imidlertid hatt innvendinger mot deler av forslagene i høringsutkastet, og har foreslått endringer på bestemte punkter. NHO Mat og Bio har sluttet seg til disse merknadene.

1.2.2 *Departementets merknader til høringsuttalelsene om endringer i rammeforskriften*

Markedsregulators informasjonsplikt

Markedsregulators informasjonsplikt skal sikre alle markedsaktører lik tilgang på informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret. I høringsnotatet er det fremmet forslag om å tilføye begrepet prisprognose i oppstillingen av hvilken informasjon som er relevant når det treffes vedtak om markedsregulators informasjonsplikt. Omsetningsrådet fastsetter nærmere bestemmelser om denne informasjonsplikten.

I sin høringsuttalelse uttaler Nortura at de forstår begrepet "prisprognose" kun som dekkende for "*den planlagde prisløypa med vekepriser på representantvare*" som markedsregulator skal fastsette med det formål å oppnå planlagt gjennomsnittlig engrospris i prisperioden. Nortura fremhever at det etter deres vurdering ville være best å konsekvent benytte ett begrep for samme budskap. De foreslår derfor å erstatte begrepet prisprognose med "planlagt prisløype."

Departementet fastholder forslaget om å legge til begrepet "prisprognose" i oppstillingen. Oppstillingen er kun ment som en eksemplifisering av hvilken informasjon som vil omfattes av informasjonsplikten. Etter departementets vurdering er det hensiktsmessig å knytte informasjonsplikten opp til en så generell begrepsbruk som mulig for å omfatte alle varer både under målprissystemet og volummodellen. Videre legger departementet til grunn at begrepet "prisprognose" omfatter både varsling av planlagt prisløype og gjennomsnittlig engrospris for hvert halvår.

Mottaksplikt fra uavhengige aktører ved reguleringseksport

Det har tidligere ikke vært hjemmel for å pålegge markedsregulator mottaksplikt for kjøtt fra uavhengige aktører. I høringsnotatet var det fremmet forslag om å endre bestemmelsen om mottaksplikten på kjøtt slik at dersom Omsetningsrådet i alvorlige markedssituasjoner åpner for reguleringseksport, skal markedsregulator pålegges mottaksplikt for storfekjøtt fra uavhengige aktører. Mottaksplikten avgrenses til en andel av det kvantumet som planlegges eksportert, og andelen skal tilsvare de uavhengige aktørenes andel av slaktingen de siste 12 måneder.

KLF påpeker i sin høringsuttalelse at det bør framgå av forskriften at dersom et av de private slakteriene ikke ønsker å delta i eksportreguleringen, så skal andre private slakterier tilbys å utnytte dette volumet.

Departementet understreker at formålet med bestemmelsen er å bidra til at alle markedsaktører med egen slakting skal ha lik relativ mulighet til å redusere sitt overskuddslager av storfekjøtt. Departementet finner derfor ikke at det er grunnlag for å behandle de uavhengige slakteriene som en gruppe i forbindelse med mottaksplikten. En slik praktisering samsvarer også med det som gjelder for unntaksbestemmelsen om forsyningsplikten, jf. § 4 nr 2 annet ledd. Denne bestemmelsen fastsetter at når det foreligger en underskuddssituasjon og tollen er redusert, kan markedsregulator fordele varemengdene best mulig mellom aktørene på grunnlag av deres ordinære kjøp av kjøtt. Markedsregulator forholder seg også her til hver enkelt aktør, ikke til de uavhengige aktørene som samlet gruppe.

Departementet er enig i at det kunne knyttes tolkningstvil til den foreslåtte formuleringen. Departementet har derfor valgt å endre bestemmelsens ordlyd slik at det tydeligere fremgår at mottaksplikten fra de uavhengige aktørene, skal avgrenses til den enkelte uavhengige aktørens andel av slaktingen.

1.2.3 Departementets merknader til høringsuttalelsene om endringer i FAT-forskriften

Definisjoner

I høringsnotatet fremmet departementet forslag til to nye definisjoner i § 4 nr 4) *planlagt gjennomsnittlig engrospris* og 5) *planlagt prisløype*. I høringsutkastet var *planlagt gjennomsnittlig engrospris* definert som engrospris på representantvaren fastsatt av markedsregulator 30. mai og 30. november hvert år, mens *planlagt prisløype* var definert som ukepriser på representantvaren fastsatt av markedsregulator 10. juni og 10. desember.

I forbindelse med fastsettingen har departementet valgt å endre bestemmelsens ordlyd for å presisere at fristene knyttes til *kunngjøringen* av planlagt gjennomsnittlig

engrospris og planlagt prisløype. Dette gjøres for å tydeliggjøre at det er kunngjøringen til de øvrige aktørene som er den synlige konsekvensen av markedsregulators prisfastsettelse.

I sitt høringssvar støtter Nortura forslaget om at planlagt gjennomsnittlig engrospris skal kunngjøres 30. mai og 30. november. Nortura påpeker at selv om prisfastsettingen ikke er koblet opp mot jordbruksoppgjøret, vil relevante elementer som øvre prisgrense og andre deler av rammevilkårene først bli kjent for markedsregulator etter at forhandlingene er avsluttet. De siste årene har dette skjedd ca. 15. – 16. mai. På bakgrunn av de mange flyttbare helligdagene i mai, fremhever Nortura at krav til god og korrekt saksbehandling tilsier at 30. mai er det tidligst tilrådelige tidspunktet for fastsetting av planlagt gjennomsnittlig engrospris for etterfølgende periode. For det tilfelle at 30. mai faller på en helligdag, legger Nortura til grunn at forskriften må kunne tolkes slik at prisvedtaket kan varsles på den virkedagen som ligger nærmest før 30. mai.

Departementet er enig i de merknadene som Nortura fremhever når det gjelder fastsetting av planlagt gjennomsnittlig engrospris den 30. mai. Det understrekes for ordens skyld at departementet legger til grunn at dersom fastsettelsesdatoen faller på en lørdag, en søndag eller en annen helligdag, settes fastsettelsesfristen til nærmeste virkedag før 30. mai.

I sitt høringssvar støtter Nortura også forslaget til tidspunkt for kunngjøring av den planlagte prisløypa. Imidlertid foreslås det å endre ordlyd til *innen* hhv. 10. juni og 10. desember. Forslaget begrunnes med at det er viktig for aktørene å få tilgang til denne informasjonen så snart den foreligger, og det vil normalt sett være noen dager før de foreslåtte datoer.

Departementet er enig i at det er viktig at andre aktører får informasjon om de planlagte prisløypene så raskt som mulig. Bestemmelsens ordlyd er derfor endret i tråd med Norturas forslag.

I høringsutkastet var det ikke foreslått noen endringer i definisjonen av *noteringspris*. Nortura har imidlertid i sitt høringssvar påpekt at den tidligere definisjonen ikke anses dekkende for noteringsprisen til storfe etter ny markedsordning, og foreslo derfor å endre definisjonen av noteringspris til: *"Den pris markedsregulator oppnår for representantvaren på noteringstidspunktet. Noteringstidspunktet fremgår av gjeldende jordbruksavtale."*

Departementet er enig i at den tidligere definisjonen ikke var dekkende for noteringspris til storfe etter overgangen til volummodellen. Etter departementets vurdering favner heller ikke forslaget fra Nortura alle varetyper. Departementet har derfor utarbeidet en ny definisjon som omfatter alle varer med noteringspris.

Vektlegging av internasjonale kvoterettigheter i vedtak om generelle tollnedsettelse

Etter forslaget § 9a tredje ledd skal internasjonale kvoterettigheter vektlegges ved vurdering av om generelle tollnedsettelse skal gis. KLF mener at ved slike vurderinger må det markedsmessige behovet for import tillegges større vekt enn hensynet til kvoteutnyttelsen, og at dette må framgå av forskriftens bestemmelser. Det pekes blant annet på at kjøpere av en kvote ofte fordeler importen gjennom året.

Departementet fastholder forslaget om at internasjonale kvoterettigheter skal vektlegges ved vurdering av om generelle tollnedsettelse skal gis. Departementet vil understreke viktigheten av å følge opp forpliktelser om å legge til rette for utnytting av kvoter bundet opp i internasjonale avtaler. Dette er forhold som blir drøftet i handelspolitiske gjennomganger både i WTO og EØS. Allerede i dag legges det til grunn en avveining mellom markedsmessige behov og kvoteutnyttelse. Bestemmelsen er således en forskriftsfesting av en etablert forvaltningspraksis som departementet mener fungerer tilfredsstillende. I slike avveininger tas det også hensyn til blant annet importmønsteret for ulike kvoter, for eksempel importøkning av enkelte varer fram mot jul.

Vilkår for tollnedsettelse

I sluttprotokollen fra jordbruksoppgjøret 2009 legges det til grunn at markedsregulator skal varsle planlagt gjennomsnittlig engrospris, og at denne er bindende oppover for markedsregulator. I høringsnotatet fra departementet omtales behovet og muligheten for å kunne justere ned gjennomsnittlig planlagt engrospris og planlagt prisløype i løpet av halvåret. Dersom markedsregulator finner at planlagt gjennomsnittlig engrospris i perioden ikke kan oppnås, kan prisen reduseres i forbindelse med utarbeidelse av volumprognosene i mars og september. I slike tilfeller forutsettes det at det også utarbeides en ny prisløype basert på endret planlagt gjennomsnittlig engrospris. Den nye planlagte prisløypa legges da til grunn ved tollfastsettelse.

I sitt hørings svar fremhever Nortura at de er inneforstått med at den gjennomsnittlige planlagte engrospris vil være bindende oppover for markedsregulator i prisperioden, og således vil være en viktig indikator for administreringen av tollvernet. Det påpekes imidlertid at det er mange faktorer både i tilførsels- og sluttmarkedet som er utenfor Norturas kontroll, og som kan være vanskelig å forutse. Ved utforming av prisløypa blir prisvariasjoner dimensjonert i forhold til forventede variasjoner i tilførsel og forbruk. Nortura ønsker å endre bestemmelsens ordlyd slik at det også åpnes for å justere prisløypen oppover. Det foreslås derfor å bytte ut ordet "redusere" med "endre." Nortura fremhever at de ikke vil vurdere å justere prisløypen oppover ved mindre avvik, men at det kun ville bli benyttet ved store avvik og ekstraordinær markedsutvikling.

Departementet fastholder at den gjennomsnittlige planlagte engrosprisen skal være bindende oppover for markedsregulator i prisperioden. Det fremgår av

jordbruksavtalen 2009-2010 punkt 2.3 at "[d]en fastsatte engrosprisen skal være bindende oppover" og det er dette departementet legger til grunn for tolladministreringen. Etter departementets vurdering er forslaget fra Nortura ikke i overensstemmelse med dette.

Nivået på tollnedsettelsen

I forlengelsen av jordbruksavtalens bestemmelse om at markedsregulators varsel om gjennomsnittlig engrospris neste seks måneder skal være bindende oppover, påpeker KLF at det i forskriftsforslaget ikke er innebygd sanksjoner dersom dette brytes. KLF foreslår at det tas inn en bestemmelse i § 9c om at "*dersom gjennomsnittlig engrospris er overskredet foregående periode, skal tollsatsen ved import settes ned til et nivå tilsvarende under ny fastsatt gjennomsnittlig engrospris*".

Departementet viser til at endringene innebærer omlegging til en mer markedsbasert prisdannelse, og at slik etterregulering ikke er i samsvar med formålet med avviklingen av målprissystemet for storfekjøtt.

I sin høringsuttalelse støtter Nortura forslaget til § 9c, men understreker samtidig hvor viktig det er å sikre samsvar mellom prisen på norske og importerte varer. Nortura foreslår derfor å supplere bestemmelsen i 9c: "Tollsatsen settes ned til et nivå som gir importmuligheter til priser som tilsvarer planlagt prisløype", med følgende tilføyelse: "*..., korrigert for de offentlige avgifter som holdes utenfor ved rapportering av noteringspris.*" Departementet vil understreke at det er en forutsetning for tollfastsettelse at det brukes sammenlignbare priser på norske og importerte varer. Dette ligger også allerede implisitt i bestemmelsen.

Kunngjøring og iverksettelse av generelle tollnedsettelse

I høringsnotatet foreslås et nytt 3. ledd i § 26 om kunngjøring og iverksettelse av generelle tollnedsettelse, der det foreslås at det skal gå minst 10 virkedager fra tidspunktet for en anmodning om generelle tollnedsettelse er mottatt og til et eventuelt vedtak iverksettes. Bestemmelsen var ment å bidra til forutsigbarhet og likebehandling av aktørene.

Nortura mener det er lite ønskelig at perioden før iverksettelse av vedtak settes så lang som 10 virkedager. Anmodningen vil ofte være kjent blant markedsaktørene på forhånd ettersom det gjøres forberedende arbeid forut for anmodningen. Nortura foreslår derfor å korte ned fristen til *minst syv virkedager*. Også KLF er enig i at importør skal gis en rimelig tidshorison for å innrette seg etter vedtak om tollnedsettelse. Samtidig påpekes nødvendigheten av å begrense varigheten av denne perioden, spesielt når det er ubalanse i markedet. På den bakgrunn foreslår KLF at det heller skal fremgå av forskriften at perioden *bør* begrenses til *maksimalt 15 virkedager*.

Departementet er enig i at markedsbehov i noen situasjoner tilsier at det vil være ønskelig å begrense perioden fra anmodning om tollnedsettelse til iverksetting mest mulig. Samtidig er det viktig at alle aktører gis mulighet til f.eks. å kunne forberede importen. Forslaget fra KLF om at fristene kan formuleres som en "bør"-bestemmelse er imidlertid ikke tilstrekkelig egnet til å ivareta forutsigbarhet for alle aktører når det gjelder periodens varighet.

Departementet er enig i at perioden før iverksettelse av vedtak ikke må settes lengre enn nødvendig. På bakgrunn av en helhetlig vurdering har departementet derfor valgt å endre bestemmelsens ordlyd slik at det skal gå *minst syv virkedager* fra tidspunktet for en anmodning om generelle tollnedsettelser er mottatt og til et eventuelt vedtak fattes. Departementet har også valgt å ta inn en hjemmel for at SLF unntaksvis kan fravike perioden på syv virkedager dersom det foreligger "særlige forhold." Hjemmelen er kun ment å benyttes når det foreligger ekstraordinære situasjoner som f.eks. sykdomsutbrudd.

2. FORSKRIFTSENDRINGENE KNYTTET TIL INDIVIDUELLE TOLLNEDSETTELSE FOR POTETER SOM INNSATSVARE TIL PRODUKSJON AV POTETSTIVELSE M.V.

2.1 Bakgrunn

På grunn av manglende leveranse av norske poteter, i hovedsak avrenspoteter, er industrien enkelte år avhengig av å dekke deler av sitt råvarebehov for industriell videreforedling av potet til potetsprit, potetstivelse og glukose gjennom import. Årsaken til manglende leveranser har blant annet vært variasjon i avlinger og alternativ anvendelse for avrenspotetene. Forslaget skulle sikre råvaretilgang til den delen av potetindustrien der avrenspoteter er basisen for produksjonen. Det er viktig for norsk potetproduksjon at det er en industri som kan ta i mot og bearbeide avrenspoteter til næringsmidler. Alternativet ville vært å behandle avrenspotetene som et avfallsprodukt, med tilhørende utfordringer knyttet til håndteringen av slikt avfall.

Departementet foreslo derfor i ny § 18 a at det etter søknad skal kunne gis individuell tollnedsettelse for poteter til industriell produksjon av potetstivelse.

Bakgrunnen for at tollnedsettelse avgrenses til import for produksjon av potetstivelse, er at for både potetsprit og glukose skal produksjonen utelukkende være basert på norske råvarer for at det skal kunne gis prisnedskrivningstilskudd, eventuelt eksportrestitusjon. Det er således kun i produksjonen av potetstivelse at import vil kunne være supplement som råvarekilde i enkelte år.

Videre foreslo departementet å endre henvisningene til varenumrene i § 15 nr 2 om mineral- og vitamintilskuddsandelen i dyrefôr og vedlegg 1, 3, 6 og 7 i samsvar med med de nye varenumrene i tolltariffen.

2.2 Høring av forslagene

2.2.1 Innledning

Høringsnotatet ble sendt til i alt 20 høringsinstanser. Departementet har mottatt høringsuttalelser fra til sammen 11 av disse, hvorav 5 ikke hadde merknader til de fremsatte forslagene. I tillegg har departementet mottatt høringsuttalelse fra Findus Norge AS og Kontraktdyrkernes landslag. Uttalelsene er gjort tilgjengelige på departementets nettsider.

Det generelle inntrykket fra høringen er at departementets forslag til forskriftsendringer er godt mottatt. Noen få av høringsinstansene har imidlertid hatt innvendinger mot enkelte av forslagene i høringsutkastet.

2.2.2 Departementets merknader til høringsuttalelsene

Flere høringsinstanser, bl.a. Norsk landbrukssamvirke og Kontraktdyrkernes Landslag, slutter seg til departementets forutsetninger om at norsk produksjon av poteter skal dekke forbruket til konsum og industriforedling, og at dette skal være førende for forvaltningen av tollvernet på poteter. Kontraktdyrkernes landslag ser det som svært viktig at ”eventuell import av potet med nedsatt toll må knyttes opp mot dokumenterte inngåtte kontraherte kvanta” og påpeker videre at det må gjøres grundige undersøkelser om det finnes norske poteter tilgjengelig i markedet før eventuell tollnedsettelse gis. Departementet viser til at slike forutsetninger vil ligge til grunn for vurderinger av tollnedsettelse, jf. merknadene til § 18a.

Findus Norge AS påpeker i sin høringsuttalelse at også andre foredlingsbedrifter innen sektoren kan ha behov for import av poteter til nedsatt toll ved avlingssvikt i Norge. Departementet vil her understreke at forslaget utelukkende er knyttet opp mot behovet for en sikrere råvaretilgang til den delen av potetindustrien der avrenspoteter er basisen for produksjonen, jf. høringsbrevet.

På bakgrunn av høringsinnspill er det gjort enkelte presiseringer av forskriften på dette punktet, jf. nærmere omtale av § 18a.

Toll- og avgiftsdirektoratet påpeker behovet for oppdatering av vedleggene til forskriften som følge av endringer i tolltariffen. Vedleggene er endret for enkelte varenummer.

3. MERKNADER TIL ENDRINGER I RAMMEFORSKRIFTEN

Til § 2:

I bestemmelsen fastslås det at vedtak om markedsregulators informasjonsplikt skal sikre alle markedsaktører lik tilgang på informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret. Videre er det listet opp en rekke eksempler på hva slags informasjon som er relevant når det treffes vedtak om markedsregulators informasjonsplikt. I samsvar med høringsutkastet er begrepet "prisprognoser" tilføyd i oppstillingen. For storfekjøtt innebærer dette at markedsregulator skal varsle planlagt prisløype og gjennomsnittlig engrospris for hvert halvår. Omsetningsrådet fastsetter nærmere bestemmelser om markedsregulators informasjonsplikt.

Til § 3 nr 2:

Av bestemmelsen fremgår det at markedsregulator skal pålegges mottaksplikt på innenlands produsert storfekjøtt fra uavhengige aktører, dersom Omsetningsrådet i alvorlige markedssituasjoner åpner for reguleringseksport av storfekjøtt. For å bidra til like konkurransevilkår i slike situasjoner, må alle markedsaktører med egen slakting ha lik relativ mulighet til å redusere sitt overskuddslager av storfekjøtt. Bestemmelsens ordlyd er justert noe i forhold til høringsutkastet for å presisere at mottaksplikten fra de uavhengige aktørene, skal avgrenses til den enkelte uavhengige aktørens andel av slaktingen. De uavhengige aktørene behandles således ikke som en samlet gruppe i forbindelse med vedtak om mottaksplikt.

4. MERKNADER TIL ENDRINGER I FAT-FORSKRIFTEN

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

Til § 2 Virkeområde:

Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og innebærer at den tidligere henvisningen til jordbruksavtalens målprissystem er tatt ut. Dette er gjort for å synliggjøre at generelle tollnedsettelse ikke er forbeholdt varer som inngår i målprissystemet.

Til § 4 Definisjoner:

I samsvar med høringsutkastet er det inntatt definisjoner av planlagt gjennomsnittlig engrospris og planlagt prisløype i bestemmelsen. I fastsettingen har departementet valgt å endre bestemmelsens ordlyd for å presisere at fristene knyttes til *kunngjøringen* av planlagt gjennomsnittlig engrospris og planlagt prisløype. Dette gjøres for å tydeliggjøre at det er kunngjøringen til de øvrige aktørene som er den synlige konsekvensen av markedsregulators prisfastsettelse.

På bakgrunn av merknader i høringen har departementet også valgt å endre kunngjøringstidspunktet for planlagt prisløype til *innen* 10. juni og *innen* 10. desember, se nærmere under kapittel 1.2.3.

Etter innspill i høringen er også definisjonen av *noteringspris* endret for å omfatte alle varer med noteringspris. Noteringspris er felles for målprisvarer, referanseprisvarer og andre varer uten administrert pris (storfe). Noteringssted og nivå i verdikjeden hvor notering skal gjennomføres, er fastsatt i jordbruksavtalen.

Kapittel 2 Generelle tollnedsettelse under jordbruksavtalens målprissystem

Kapittel 2 gir bestemmelser om administrering av generelle tollnedsettelse for alle varer som fortsatt skal ligge under jordbruksavtalens målprissystem.

Til § 6 Fellesbestemmelser:

Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og knytter vareomfanget for generelle tollnedsettelse etter kapittel 2 til tolltariffens oppdelinger og system. Overgangen til volummodell innebærer at "storfekjøtt" er tatt ut av bestemmelsens tredje ledd første og tredje punktum. Videre er tidligere tredje ledd annet punktum om generelle tollnedsettelse for produkter der det er internasjonale kvoterettigheter opphevet, fordi dette fanges opp i nytt fjerde ledd.

I nytt fjerde ledd fremgår det at utnyttelsen av internasjonale kvoterettigheter (som for eksempel WTO-, EØS- og EFTA-kvoter) skal tillegges vekt ved vurdering av om generelle tollnedsettelse skal gis. Dette er i samsvar med høringsutkastet, og innebærer en forskriftsfesting av etablert forvaltningspraksis. Vektleggingen av kvoteutnyttelsen for internasjonale kvoterettigheter er særlig relevant når det vurderes tollnedsettelse etter § 7 annet ledd nr 1. Ved vurdering av generelle tollnedsettelse f.eks. for svinekjøtt og egg, der det er bundet importkvoter i WTO-avtalen, har vurdering av kvoteutnyttelsen hatt vesentlig betydning for om det blir iverksatt tollnedsettelse. Kvoteutnyttelse har også blitt tillagt vekt ved fastsetting av tollnivået ved generelle tollnedsettelse.

Kapittel 2a Generelle tollnedsettelse for storfekjøtt

Det nye kapittel 2a gir egne bestemmelser om administrering av generelle tollnedsettelse for storfekjøtt etter overgangen til volummodellen. Bestemmelsene er basert på føringer fra jordbruksforhandlingene 2009.

Til § 9a Fellesbestemmelser:

Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og knytter vareomfanget for generelle tollnedsettelse etter kapittel 2a til tolltariffens oppdelinger og system.

Første ledd henviser til nytt vedlegg 1a som angir vareomfanget i kapittel 2a – dvs. storfekjøtt innenfor posisjonene 02.01 og 02.02.

Etter annet ledd skal tollnedsettelse for storfekjøtt som hovedregel gis for hele, halve eller kvarte skrotter. Når generelle tollnedsettelse gis for å hindre alvorlige markedsforstyrrelser, jf. § 9b annet ledd nr. 2, kan tollnedsettelse gis for hele posisjoner eller enkeltvarenummer. Innføring av volummodellen for storfekjøtt innebærer således ingen endringer av gjeldende bestemmelser om hvilke varegrupper som skal kunne gis tollnedsettelse.

Etter tredje ledd skal internasjonale kvoterettigheter også vektlegges ved vurdering av om generelle tollnedsettelse skal gis for storfekjøtt.

Til § 9b Vilkår for tollnedsettelse:

Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og regulerer når det kan innrømmes generelle tollnedsettelse for storfekjøtt.

Første ledd gir et vern mot urimelige høye priser for forbrukere og næringsmiddelindustri. Øvre prisgrense er definert ved en prosentsats fastsatt i jordbruksavtalen med utgangspunkt i oppnådd noteringspris i foregående 12 måneder (april – mars).

I annet ledd angis kriterier for vurdering av tollnedsettelse i tilfeller hvor vilkårene i første ledd ikke er oppfylt, men hvor det likevel kan være behov for import til redusert toll.

Annet ledd nr. 1 regulerer tollnedsettelse for å unngå at gjennomsnittlig engrospris blir høyere enn det markedsregulator har forutsatt i sine prognoser. Det er lagt til grunn i sluttprotokollen fra jordbruksoppgjøret 2009 at markedsregulator skal varsle planlagt gjennomsnittlig engrospris, og at denne er bindende oppover for markedsregulator. For å sikre forutsigbarhet kunngjør markedsregulator planlagt gjennomsnittlig engrospris og tilhørende planlagt prisløype for hvert halvår. I tillegg til prisprognoser, skal markedsregulator utarbeide produksjons- og forbruksprognoser i samsvar med informasjonsplikten etter rammeforskriften og underliggende regelverk gitt av Omsetningsrådet.

Før iverksettelse av generelle tollnedsettelse, skal faren for overskridelse av markedsregulators planlagte gjennomsnittlige engrospris vurderes. Siden denne prisen er bindende oppover for markedsregulator, forutsettes det at markedsregulator

anmoder om tollnedsettelse ved fare for overskridelse. I tilfeller hvor markedsregulator har redusert planlagt gjennomsnittlig engrospris og planlagt prisløype innenfor 6 måneders perioden, er det den reduserte prisen som skal legges til grunn.

Annet ledd nr. 2 gir hjemmel for å gi generell tollnedsettelse hvis det forekommer alvorlige markedsforstyrrelser.

Til § 9c Nivået for tollnedsettelsen:

Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og regulerer nivået på tollnedsettelsen og fastslår at tollsatsen skal settes ned til et nivå som gir importmuligheter som tilsvarer planlagt prisløype. For hvert halvår fastsetter markedsregulator både en planlagt gjennomsnittlig engrospris og en tilhørende planlagt prisløype. Tollsatsen skal settes ned til et nivå som gir aktørene mulighet til å importere til priser som tilsvarer markedsregulators planlagte prisløype. Denne prisløypa fastsettes innen hhv. 10. juni og 10. desember hvert år og blir lagt til grunn for beregning av tollnivået i de kommende 6 måneder.

I tilfeller hvor planlagt gjennomsnittlig engrospris i perioden reduseres i september eller mars, forutsettes det at det også utarbeides en ny prisløype basert på endret planlagt gjennomsnittlig engrospris. Den nye planlagte prisløypa legges da til grunn ved tollfastsettelse.

Tollsatsene gjøres gjeldende for 5 til 8 uker av gangen. Dette gir en viss langsiktighet i tollsatsene og dermed økt forutsigbarhet for aktørene.

Kapittel 3. Individuelle tollnedsettelse

Til § 15 nr. 2 Særlige fôrprodukter og vedleggene 1, 3, 6 og 7:

Bestemmelsen regulerer hvilke varer det kan innrømmes tollfritak for import av. Henvisningene til varenummer i § 15 nr 2 om mineral- og vitamintilskuddsandelen i dyrefôr og vedlegg 1, 3, 6 og 7 er endret i samsvar med de nye varenumrene i tolltariffen.

Til § 18a Potet som innsatsvare til produksjon av potetstivelse:

Bestemmelsen fastslår at det etter søknad kan gis individuell tollnedsettelse for poteter som skal anvendes som innsatsvare til produksjon av potetstivelse i perioden fra 1. januar til 15. mai. Vilket for slike tollnedsettelse er at behovet for slike poteter ikke kan dekkes gjennom råvarer levert fra godkjente omsetningsledd. Importkvantum til redusert tollsats skal kun dekke opp for mangelfull leveranse for årsproduksjon til potetstivelse stipulert ut fra gjeldende kontrakter med de godkjente omsetningsleddene. Avvikende kvantum i forhold til denne mengden kan dekkes

gjennom import med individuelle tollnedsettelse. Kvantumet fastsettes av SLF på bakgrunn av industriens avtaler, samt oppgaver gjennom året over leveranser og lagermengder under avrensordningen.

Bestemmelsen er endret på ett punkt sammenlignet med forslaget som ble sendt på høring. Forslaget innebar at individuell tollnedsettelse kunne gis for å dekke opp avviket mellom kontraherte leveranser fra både godkjente omsetningsledd og *norske potetprodusenter* og levert kvantum fra de samme leverandører. Norske produsenter er nå utelatt slik at det er kun avvik i forhold til kontraherte kvantum fra godkjente omsetningsledd som kan gi grunnlag for tollnedsettelse. Departementet legger da vekt på at også den delen av industrien som produserer potetstivelse, må ta høyde for mulige avlingsvariasjoner i sine kontrakter med potetprodusentene. Avgrensningen kan føre til mindre import av poteter og er videre i samsvar med definisjonen av godkjente omsetningsledd i den nye avrensordningen.

Hjemmelen for å kunne gi individuell tollnedsettelse gjelder kun for varenummer 07 01 9028 i tolltariffen. Tollsatsen skal settes til 0,04 kr/kg, som er minste tillatte tollsats for poteter under dette varenummer. SLF vil kreve anvendelseserklæring fra importøren som dokumentasjon for at importvaren kun benyttes til produksjon av potetstivelse.

Kapittel 6 Generelle bestemmelser

Til § 26 tredje ledd Kunngjøring og iverksettelse av generelle tollnedsettelse

Bestemmelsen regulerer Statens landbruksforvaltnings kunngjøring og iverksettelse av generelle tollnedsettelse. Den generelle hovedregelen er at det skal gå minst syv virkedager fra anmodningen om generelle tollnedsettelse er mottatt og til et eventuelt vedtak fattes. Statens landbruksforvaltning kan gjøre unntak fra denne hovedregelen dersom det foreligger særlige forhold.

Med hilsen

Henrik Einevoll (e.f.)
avdelingsdirektør

Siv Tanja V. Durteste
rådgiver

Vedlegg 1: Forskrift om endring av forskrift om Omsetningsrådets myndighet
vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer (rammeforskriften)

Vedlegg 2: Forskrift om endring av forskrift administrative tollnedsettelse for
landbruksvarer med vedlegg (FAT-forskriften)

Kopi:

COOP NKL BA
Finansdepartementet
Findus Norge AS
Fornyings- og administrasjonsdepartementet
HOFF Norske Potetindustrier
HSH
Justis- og politidepartementet
Kontraktdyrkernes Landslag
Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund (KLF)
NHO Mat og Bio
Norges Bondelag
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norsk Landbrukssamvirke
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
Nortura BA
Nærings- og handelsdepartementet
Omsetningsrådet
Toll- og avgiftsdirektoratet
Utenriksdepartementet